

Fra Krigen 1807.

Tradition fra Højetstrup Sogn*).

Meddelt af Lærer J. P. Jørgensen, Smørum.

I.

I August Maaned i Krigsaaret 1807 passerede en Dag i Middagsstunden en engelsk Rytterpatrouille, ført af en Officer, Roskilde Landevej i Retning af København.

En bereden dansk Herregaardsskytte, der var udsendt for at rekognoscere, var nær bleven overrasket af de fjendtlige Ryttere, men naaede dog i Tide ubemærket at finde Dækning i en lille Lund mellem Højetstrup Præstegaards Have og Landevejen, og herfra nedlagde han ved et velrettet Skud den fjendtlige Officer.

Da de opskræmte Ryttere havde sundet sig lidt, ilede en Del af dem hen mod den lille Lund; men Herregaardsskytten tog straks Flugten, skarpt forfulgt af Fjenden, op gennem Byerne Højetstrup, Kraghave og ad Landevejen op ad Baldersbrønde til. Tæt udenfor denne By endte det vilde Dødsridt, idet Hesten styrtede med Herregaardsskytten; men denne havde imidlertid et saa stort Forspring, at det lykkedes ham at naa ind i den nærmeste Bondegaard, hvor han ubemærket skjulte sig under et Bryggerskar i Huggehuset.

Straks efter sprængte de engelske Ryttere ind i Gaarden til stor Forskrækkelse for Beboerne, der just sad ved Middagsbordet. Gaarden blev nu i et Par Timer grundig

*) Min Hjemmelsmand er min afdøde Fader, der var Lærer i Højetstrup i 40 Aar († 1885).

undersøgt af Englænderne, men da de ikke fandt nogen Skytte, tog de atter Vej indad mod København.

Henimod Aften paakom der Gaardfolkene en ny Forskrækkelse, idet Herregaardsskytten dukkede frem af sit Skjul under Bryggerskarret. Han fortalte nu nærmere om, hvad der var ham vederfaret, og efter at have vederkvæget sig med Mad og Drikke søgte han atter i Nattens Mørke tilbage til sit Korps.

II.

Da det engelske Korps, der d. 29. August 1807 havde slaaget vort Landeværn ved Køge, drog mod København for der at slutte sig til Belejningshæren, blev Byer og Gaarde langs Landevejen, hvor Korpsen drog frem, mere eller mindre udplyndrede. Blandt de Gaarde, det især gik ud over, var Lykkensgave, tæt ved Kløvtofte.

Det engelske Rytteri holdt Rast paa Gaardens Mark og ødelagde fuldstændig hele Høsten, medens drukne Soldater dels stjal, dels ødelagde alt af Værdi paa Gaarden, og selv en ung adelig Officer undsaa sig ikke ved fra Gaarden at medtage en værdifuld Hest. Intet Under, at Beboerne maatte gaa forarmede fra Gaard og Grund.

Mange Aar efter søgte det engelske Gesandtskab i København Oplysning, bl. a. i Højetostrup Sogn, om den paagældende Familie fra Lykkensgave.¹⁾ Den omtalte, førhen unge Officer, hvis Slægt hørte til Englands fineste Aristokrati, var nemlig død som en af dette Lands største Rigmænd og Godsbesiddere; men paa sit Dødsleje havde han været stærkt plaget af Samvittighedsnag over det Ran, han i Ungdoms Overmød og Ubesindighed havde øvet. Han vilde nu søge at raade Bod paa, hvad han for mange Aar siden havde forbrudt, og derfor lod han gennem det engelske Gesandtskab udbetale en større Sum Penge som Erstatning til den Familie, hvis Velfærd han i 1807 havde været med til at lægge øde.

1) Aar 1807—08 anføres i Arkiverne som Ejer af Lykkensgave Prætorius og senere Larsson.